

MEER INFO

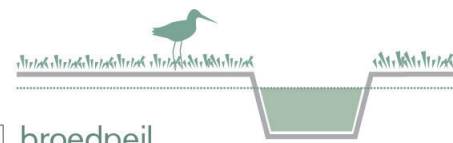
- Altenburg & Wymenga, 2009. Weidevogels en peilbeheer. Communicatieproject Rijk Weidevogellandschap. Opgesteld door Landschapsbeheer Nederland: De Landschappen. Infoblad weidevogels-peilbeheer.
- Melman, T.C.P., J.J.H. van den Akker, A.G.M. Schotman, H.P.J. Huiskes & M.A. Kiers, 2011. Natuurboerderij Hoeve Stein : van Boeren met natuur naar Natuur met boeren. Wageningen: Alterra-rapport 2203.
- Kleijn, D., W.J. Dimmers, R.J.M. van Kats en T.C.P. Melman, 2009. De relatie tussen gebruiksintensiteit en de kwaliteit van graslanden als foerageerhabitat voor gruttokuikens. DLO Research Programme for LNV. Alterra-rapport 1753
- <http://www.portaalnatuurenlanschap.nl/snl/onderdelen-stelsel/>
- <http://www.kenniscentrumweidevogels.nl/>
- http://www.groeneruimte.nl/dossiers/agrarisch_natuurbeheer/

WERKING

uitgangspunten weidevogelgebied

1 mozaïekbeheer grasland in verschillende stadia

2 broedpeil hoge waterstanden van voorjaar tot halverwege juni

3 openheid en rust

geen hoog opgaande beplanting binnen 300-500m

4 aangepast beheer vaste mest, laat beweiden, (broed)peilbeheer

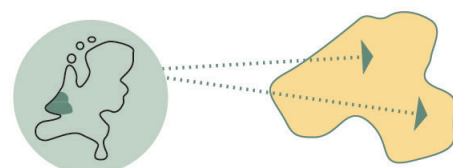

AANDACHTSPUNTEN

5 tijdens broedseizoen

minder bodemberging door hoog (grondwater)peil

6 provincie bepaalt waar weidevogelbeheer mogelijk is

SAMENHANG

7 weidevogelgebieden kunnen goed gecombineerd worden met agrarisch beheer

bijvoorbeeld door

- aanpassen bedrijfsysteem/ gewassen
- natuurcompensatie
- randpercelen inzetten

WEIDEVOGELGEBIEDEN

Wat is het en hoe werkt het?

Weidevogelgebieden zijn bij voorkeur open en rustig, opgaande begroeiing is niet gewenst. De gebieden kennen een aangepast beheer, waarbij met vaste mest wordt bemest en laat wordt gemaaid. Weidevogels zijn daarnaast gebaat bij het naast elkaar voorkomen van grasland in verschillende stadia van ontwikkeling. In natuurgebieden wordt dit bereikt met patroonbeheer. Vegetatierijke slootkanten vormen een geschikte opgroei-biotop voor kuikens (>15 cm). Kuikens hebben een voorkeur voor insecten en spinnen en volwassen dieren juist voor regenwormen. Predatie door vossen, kraaien en roofvogels en concurrentie met o.a. ganzen in de zomermaanden speelt een steeds grotere rol in het broedsucces.

Naast openheid en rust vormt het bodemleven een belangrijke succesfactor voor weidevogelgebieden en deze hangt af van het (grondwater) peil. Langdurig zeer natte maar ook erg droge perioden zijn fnuikend voor het bodemleven. Ideaal is een broedpeil dat uit gaat van hoge waterstanden (20-40 cm-mv) in het voorjaar tot halverwege juni, het gehele broedseizoen.

In natuurgebieden met variërende maaiveldhoogte worden kleinere peilvakken aangehouden waardoor men ongeacht het maaiveld het beoogde broedpeil kan aanhouden. Een broedvogelpeil rent de maaivelddaling ten opzichte van gangbare landbouwkundige ontwatering, maar voorkomt maaivelddaling niet.

Ook op vochtige kleibodems komen rijke weidevogelgebieden voor, veen in de bovengrond is daarmee geen (rand)voorwaarde. Door de hogere peilen kan de wateroverlast toenemen, maar dit hoeft buiten het broedseizoen niet tot problemen te leiden. De meeste weidevogelgebieden voeren juist minder water af en beperken zo het waterbezwaar in de omgeving.

Toepassingsbereik

Weidevogelbeheer heeft perspectief in open rustige gebieden. Opgaande begroeiing (bijv. knotwilgen) binnen 300 à 500 meter is ongewenst vanwege predatie door kraaien, vossen en andere soorten. De gewenste habitat en voedselbeschikbaarheid krijgt men met aangepast (laat) maaien, (laat) beweiden, (licht) bemesten en (broed) peilbeheer.

Instrumentatie

De provincie bepaalt in welke gebieden vergoedingen voor weidevogelbeheer worden gegeven. De bedragen lopen uiteen van 70 euro/ha (legselbeheer) tot bijna 2000 euro per hectare ingeval van inundatie tussen 15 februari en 1 augustus (plas-dras). Voor weidevogelgrasland met een rustperiode van 1 april tot 15 juni bedraagt de vergoeding circa 550 euro per hectare.

Systeemniveau, samenhang

Weidevogelbeheer combineert goed met agrarisch beheer, bijvoorbeeld voor enkele percelen binnen het bedrijf. Boeren beheren aangrenzend weidevogelgebied en passen daar hun bedrijfssysteem op aan, bijvoorbeeld door over te schakelen op blaarkoppen, een runderras dat het goed doet op vochtige/natte weiden. Daarnaast kan men boeren inschakelen voor het langdurig leveren van natuurcompensatie, die nodig kan zijn vanwege de effecten van woningbouw (zie bijv. Pijnacker). Voor Midden-Delfland wordt het Groenfonds ingezet voor vergoedingen.

Bij een variërende maaiveldhoogte kan men kleinere peilvakken instellen en daarbij de boer een rol geven. Het peilbeheer wordt zo beter afgestemd op de eisen van weidevogels en landbouw zonder extra kosten voor het waterschap.

Proces

De provincie bepaalt op grond van het natuurbeheerplan waar vergoedingen voor weidevogelbeheer mogelijk zijn. Een aanpassing hiervan is wenselijk als daarbuiten ook perspectief voor weidevogelgebied bestaat. Op dit moment overlegt ANV Vockestaert al met verschillende partijen over weidevogelbeheer.